

Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, Katedra výtvarné výchovy

Ak. rok: 2018/2019

Posudek oponenta bakalářské práce

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Helena Kafková, Ph.D.**

Oponent bakalářské práce: **doc. ak. mal. Ivan Špirk**

Autorka bakalářské práce: **Bc. Anna Kleinová**

Obor: **Učitelství pro mateřské školy**

Název práce: **Příklad spolupráce galerie a mateřské školy**

V názvu práce je spolupráce. Podle zadání práce je úkolem zjistit, jak fungují zavedená lektorská oddělení ve svých programech směrem k mateřským školám. Příklady práce speciálně lektorů odd. v NG (ve sbírce českého a zahraničního umění moderny a současného umění) je pak podrobena pečlivé studii a analýzám ve spolupráci s konkrétní MŠ. Výzkumné studie, které pomáhají poctivě rozkrývat procesy doprovázející práci pro mateřské školy jsou nahlíženy z pozice učitelky, která spolupráci chápe bez pokusů uvažovat o úkolech pedagogického ovlivňování dětí ve školce. Taková práce by přitom měla/mohla opakovaným návštěvám kolektivu dětí v galerii zásadně prospět. Kompetentní a systematické učitelské směřování k hlubšímu porozumění dětí kultuře a umění, pěstování jejich otevřenosti odpovídajícím vlastním programem ale není v práci frekventovaná, přestože i v zásadách pro vypracování je spolupráce dvakrát zmíněna.

Přestože vnímám a respektuji kolik úsilí a energie je v práci doloženo, s jakým nasazením byly programy studovány, kolik dalo práce vyhodnocování výzkumných zjištění s dobře vedenými rozhovory. Sama práce však v některých svých částech a bodech ukazuje, že není dobré se vyhnout pozici dvou rovnocenných partnerů, učitel - lektor. Stejně rámce, stejná cílová skupina, rozdílné prostředky.

Vybírám. Na str. 16 2.1 je citován J. Kulka, (cituji z citace) *...vědomosti, znalosti, návyky a dovednosti, názory na umění a postoje k němu...* K odpovídajícím postojům malých dětí může silně přispět jistě i program v galerii, ale základ mohou vytvořit především orientovaní učitelé, když odhlédneme od role rodiny. V části 2.2 je dáno slovo p. kolegyni H. Hazukové: Již v mateřských školách je možné probouzet v dětech zájem o výtvarné umění... Bez pochyby je tento apel směřován na pedagogy v MŠ.

Na str. 36 je popsána, jako společný rys všech programů, *snaha akcentovat témata, která jsou blízká dětem předškolního věku, taková, se kterými může mít osobní zkušenost.* Kolegyně viděla velkou řadu programů, jistě rozdílné kvality, ale pokud by toto byl hlavní rys, bylo by to málo. Umění reflektuje skutečnosti našeho světa a lektor má za úkol ukázat na špičkových dílech, jak tvořivě a inteligentně svět tato díla interpretují a vyprávějí. Jaké výtvarné cesty (často fascinující) k zobrazení témat užívají, a tak dále. Lektoři (a učitelé) netematizují díla dětem nepochopitelná, ale kolik takových spočítáme?

Str. 72 je v jednom z modelů pro cíl práce označení pro lektora a dítě jako osobnosti, učitel má jen roli. Pokud není myšlena hlavní role, pak nesouhlasím.

Vysoké nároky kolegyně na hodnocení programů, očekávání dalších doplňujících programů pro učitele MŠ se neseťkávají s realitou lektorských oddělení. Přes nedobrou situaci na mnoha školách a školkách, galerie nenesou zodpovědnost za situace, které přináší nekvalitní výuka a nelze očekávat dodatečné vzdělávací výstupy. Pokud galerie, včetně NG, vytvoří dodatečné materiály, domnívám se, že jde především o sebezáchovnou činnost těchto oddělení, která nesmí ztratit klientelu škol, resp. potřebuje tuto stále rozšiřovat. Toto zadání patří na pedagogické fakulty a výtvarné katedry, které ve spolupráci se studenty předškolní pedagogiky mohou utvářet vztah k umění a jeho kompetentním interpretacím a spoluzodpovědnosti za výchovu dětí.

Otázka k obhajobě: Jak byste si představila kvalitní výchovu dětí k umění a kultuře v oblastech, kde nejsou kvalitní galerie dostupné?

Doporučuji práci k obhajobě

Ivan Špirk, Praha 31. srpna 2019